

Juletur med Skien historielag den 15.12.18

Tradisjonen tro arrangerte Skien historielag også i år en førjulstur til det indre av Telemark. Vi var 26 deltagere i år og vi fikk en vel tilrettelagt og særdeles fin tur. Ingrid sto for det hele - og underveis orienterte hun oss om alt vi hadde i vente. Som på tidligere turer fikk vi en fin kombinasjon av kulturopplevelser og sosialt samvær. Første stopp ble **Nes kirke i Gvarv**. For de fleste av oss ble utvilsomt dette vår største opplevelse på turen. Kun et fåtall av oss var klar over at vi i vår nærhet hadde et slikt klenodium og en perle av en kirke. Den skal ha blitt bygd like rundt 1100-tallet. Om lag på samme tid vet vi at mange andre steinkirker ble bygde her i Telemark. Her kan nevnes Romnes kirke, Kviteseid, Bø og Seljord kirke. Nes kirke ble vigslet til Peter og Paulus den 14. september – men i hvilket år er fortsatt ukjent. Ivar Solbu som har vært diakon i Sauherad i rundt 40 år ga oss en særdeles god innføring i kirkens historie, i byggeteknikk, i både de utvendige og innvendige motivene. Han orienterte oss om to store og kompliserte restaureringer som kirken har gjennomgått siden 1930.

Nes kirke

Portalene i kirken er helt unike og har i en årrekke vært av stor interesse for historikere og fagfolk. Her finner man motiver både fra hedensk mytologi og fra kristendommen - dragefigurer, lammet og eselet samt solhjulet, alt side om side. Hovedportalen på sørveggen bærer motiv med Davids kamp med Goliat. Om kirkens kor har riksantikvar Harry Fet skrevet at «dette er utvilsomt det vakreste intime rommet som er bevart i Norge – og noe av det beste vår interiørkunst har frembrakt». Ja her kan man bare oppfordre alle medlemmer av historielaget som ikke har besøkt kirken: Ta en tur og ved selvsyn gjør deg opp et bilde av Nes kirke. Du blir ikke skuffet. Kort vei til neste stopp - **Nyhus Gård**, drevet av familien Holtskog. Gården er kjent for sin fruktproduksjon og har dessuten innredet deler av fjøsbygningen på en tiltalende måte til et kunstgalleri. Flere turdeltagere nyttet anledningen til kjøp av ulike kunstgjenstander her.

Fra Gvarv gikk turen videre til **Seljord** der bygdas velkjente kirke skulle besiktiges. Bergit Telnes (oldebarn av politiker og nynorskforkjemper Jørund Telnes) sørget for guiding og hun hadde flere historier å fortelle oss om den snart 900 år gamle kirken. På turen opp til Nutheim fremførte hun også dikt som oldefaren hadde skrevet. På **Nutheim Gjestgiveri** ble vi mottatt av Ellen Grøstad Barstad som nå driver stedet og selv er en habil skulptør. Hun ga oss en fin innføring i stedets historie og fortalte om de mange celebre kunstnerne som

gjennom årene har besøkt stedet og bodd der. Veggene var dekorert med bilder av Erik Werenskiold, Kai Fjell, Henrik Sørensen, Harald Kihle og mange flere. Men viktigst var nok hennes far Erlend Grøstad og hennes onkel Terje Grøstad som begge har bidratt til stedets gode rennommé'. Brødrene ønsket å videreføre den gamle tradisjonen med malerkurs på Nutheim og kunstmalere fra hele Norden har de siste 30 årene oppsøkt stedet for å lære mere om tegning og landskapsmaling. Vi avsluttet besøket på Nutheim med et herlig julemåltid og alle uttrykte sin glede og takknemlighet over en innholdsrik og vel arrangert tur.

Olav Løve

Nutheim Gjestegiveri